

Akademisyenlerin Yorgunluk, Tükenmişlik ve Yaşam Kalite Düzeyleri

*Seda Nur TERGEK, Seniha EKİCİ, Emine Handan TÜZÜN, Saniye AYDOĞAN, Duygu GÜVEN, Arzu DAŞKAPAN

*Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Kırıkkale, Türkiye

Amaç: Çalışmamız öğretim üyesi ve diğer öğretim elemanlarında yorgunluk, tükenmişlik ve yaşam kalite düzeylerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi amacıyla gerçekleştirildi. **Gereç ve Yöntem:** Çalışma Kırıkkale Üniversitesinde çalışmakta olan öğretim üyesi (Grup 1, n=50) ile diğer öğretim elemanlarından oluşan (Grup 2, n=52) akademisyenler üzerinde gerçekleştirildi. Yorgunluk Şiddet Skalası (FSS) ve Maslach Tükenmişlik Ölçeğinin (MTÖ) Türkçe sürümleri sırasıyla yorgunluk ve tükenmişlik düzeylerini değerlendirmek amacıyla kullanıldı. MTÖ tükenmişliği üç ayrı boyutta ölçmektedir: duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı. Bireylerin sağlıkla ilgili yaşam kalite düzeyleri WHOQOL-BREF anketinin Türkçe sürümü ile değerlendirildi. Anket fiziksel sağlık, psikolojik sağlık, sosyal ilişkiler, çevre ve ulusal çevre alt ölçeklerinden oluşmaktadır. **Sonuçlar:** Birinci gruptaki bireylerin ortalama yaşları $42,8 \pm 7,8$; ikinci gruptakilerin ise $32,6 \pm 8,9$ yılı. Öğretim üyelerinin 35'i (%70) erkek iken, diğerleri kadındı (%30). Grup 2'de ise 28 (%53,8) kadın, 24 (%46,2) erkek bulunuyordu. Gruplardaki bireyler yaş, vücut kütle indeksi, çalışma süreleri ve cinsiyet açısından istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklıydı ($p < 0,05$). Bu değişkenler istatistiksel olarak kontrol edildikten sonra FSS puanları, MTÖ'nün tüm alt boyut ve WHOQOL-BREF'in alt ölçek puanları açısından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmadı ($p > 0,05$). **Tartışma:** Akademisyenler gerek yaş ve çalışma yılları, gerekse yetki ve sorumluluklarının farklılıklarına rağmen benzer yorgunluk, tükenmişlik ve sağlıkla ilgili yaşam kalite düzeylerine sahiptirler. Bu sonuç mesleklerinin nispeten başlarında olan genç akademisyenler adına kaygı verici görünmektedir. Bununla birlikte, öğretim üyesi olduktan sonra hiyerarşik bir düzende ilerleme kaydetmeleri, nispeten daha bağımsız çalışma olanakları, ekonomik iyileşmeler ve mesleki tatmin gibi bazı etkenlerin öğretim üyelerinde yorgunluk, tükenmişlik ve sağlıkla ilgili yaşam kalite düzeylerinin giderek kötüleşmesini engellediği düşünülmüştür. Ancak sonuçları etkileyebilecek diğer faktörler göz ardı edilmemelidir.

Fatigue, Burnout and Quality of Life Levels of Academicians

Purpose: The purpose of the study was to compare levels of fatigue, burnout and quality of life Professors and other lecturers. **Material and Methods:** The study was performed on professors (Group 1, n=50) and other lecturers (Group 2, n=52) who are working at Kırıkkale University. Turkish versions of the Fatigue Severity Scale (FSS) and the Maslach Burnout Inventory (MBI) were used to assess the fatigue level and burnout status, respectively. MBI measures burnout on three separate subscales: emotional exhaustion, depersonalization, personal accomplishment. The level of health-related quality of life of individuals was assessed by the Turkish version of WHOQOL-BREF questionnaire. The questionnaire includes physical health, psychological health, social relationships, environment, and national environmental subscales. **Results:** The mean age of individuals was 42.8 ± 7.8 years in the first group,

32.6±8.9 years in the second group. 35 of professors (70%) were male while others are female (30%). In Group 2, 28 subjects (53.8%) were female and 24 subjects (46.2%) were male. Age, body mass index, duration of working and gender were statistically different significantly ($p < 0.05$) between groups. After controlling statistically for these variables, there were no statistically significant differences for scores of FSS, all dimensions scores of MBI, and sub-scales scores of WHOQOL-BREF between the groups ($p > 0.05$). **Conclusions:** Despite differences in age and years of working as well as the powers and responsibilities, academicians have similar fatigue, burnout, and health-related quality of life levels. This result seems to be concern for young academicians is relatively early in their profession. However, after professors, some factors such as professional advancement in a hierarchical order, relatively more independent working opportunities, economic recovery and job satisfaction are thought to inhibit deterioration fatigue, burnout, and increasing levels of health-related quality of life of professors. However, other factors which can affect the results should not be ignored.